

Veřejná ochránkyně práv **Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.**

V Brně dne 4. února 2016
Sp. zn.: 7/2013/NZ/MLU
Sp. zn.: 34/2015/SZD/MLU
Sp. zn.: 35/2015/SZD/MLU
Sp. zn.: 36/2015/SZD/MLU

Vaše č. j.: 2015/75837-222/1
2015/59026-222/1

Vážená paní ministryně,

děkuji za obě Vaše reakce k systémovým doporučením, která jsem adresovala Ministerstvu práce a sociálních věcí v návaznosti na systematické návštěvy domovů pro seniory a domovů se zvláštním režimem. Obdržela jsem také vyjádření Ministerstva zdravotnictví. V souladu se zákonem o veřejném ochránci práv¹ provádím hodnocení vyjádření oslovených úřadů.

Ministerstvo práce a sociálních věcí se aktivně podílelo na přípravě Národního akčního plánu pro Alzheimerovu nemoc a další obdobná onemocnění na léta 2016-2019, který je nyní připraven k předložení vládě. Dále přijímám Vaše ujištění, že v rámci připravované „velké“ novely zákona o sociálních službách předloží ministerstvo návrh úpravy registračních podmínek; vývoj věci budu sledovat.

Realizaci dalších doporučení buď nepřislubujete, anebo jen s neurčitostí naznačujete. Proto při hodnocení vyjádření ministerstva považuji za nezbytné získat podrobnější informace a navrhuji uskutečnit osobní jednání. Jeho tématem by z mého pohledu měly být následující problémy:

- Pokud jde o doporučení doplnit stávající *Doporučený postup pro používání opatření omezujících pohyb osob* (konkrétně bod 5.3) o podrobnější pojednání o tématu užití léků, ministerstvo je prozatím nehodlá naplnit. Uvádíte, že téma je primárně v gesci Ministerstva zdravotnictví. S tím nesouhlasím, neboť metodické vedení na úseku sociálních služeb náleží Ministerstvu práce a sociálních věcí, které nicméně může s resortem zdravotnictví úzce spolupracovat.
- K doporučení metodicky usměrnit inspekci uvádíte, že ministerstvo zpracovává metodický postup pro inspekci, konkrétně pro postup při zjišťování skutkového stavu. Naplnění svého doporučení nemohu dost dobře posoudit, neboť se nedozvídám, kdy k tomu dojde, ani jakým způsobem (jaký bude návod k rozlišení, kdy nepravdělně podávaná medikace představuje opatření omezující pohyb osob a kdy ne).
- K doporučení připravit, v součinnosti s Ministerstvem zdravotnictví, řešení financování zdravotní péče poskytované klientovi pobytového zařízení sociálních služeb: Shodujeme se na tom, že se jedná o velmi náročnou a zároveň z pohledu zajištění kvality sociálních služeb klíčovou otázku. Je mi známo, že meziresortní pracovní skupina pracovala s krátkodobým,

¹ Zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů; § 21a odst. 4 a § 22, ve spojení s § 20 odst. 2.

střednědobým i dlouhodobým řešením. Zvolená varianta ovlivní také návrh legislativních opatření. Informujete mě, že v lednu 2016 měla pracovní skupina předložit konkrétní výstupy. Až na základě těchto informací budu moci vyhodnotit realizaci svého doporučení.

- S ohledem na poznatky o postupu inspekce poskytování sociálních služeb (mimo jiné z kulatého stolu *Správní delikty v zařízeních sociálních služeb*, který se uskutečnil v říjnu 2014 v Praze za účasti představitelů inspekce, Ministerstva práce a sociálních věcí a Kanceláře veřejného ochránce práv) jsem se obrátila na Ministerstvo zdravotnictví s doporučením, aby skrze doplnění zákona o zdravotních službách inspekce získala oprávnění při provádění kontroly nahlížet do zdravotnické dokumentace. Ministerstvo zdravotnictví vyjádřilo názor, že inspekce má již nyní právo nahlížet do zdravotnické dokumentace v režimu dle § 65 odst. 2 písm. d) či f) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, ve znění pozdějších předpisů. Z mého pohledu přetrvávají dvě výzvy: a) zavést práci se zdravotnickou dokumentací efektivně do praxe inspekce poskytování sociálních služeb, b) vyjasnit rovněž nahlížení do dokumentace a obecně její použití jako důkazu v rámci správního řízení (typicky řízení o správním deliktu). Věřím, že nalezení řešení se nyní přiblížilo. Pokud by to bylo ku prospěchu věci, mohu se jednání s Ministerstvem zdravotnictví účastnit.

Vážená paní ministryně, ráda bych s Vámi, případně Vámi pověřenou osobou, osobně projednala systémová doporučení plynoucí ze systematických návštěv zařízení sociálních služeb pro seniory. Za účelem sjednání vhodného termínu schůzky prosím kontaktujte můj sekretariát - paní Marii Uhlerovou (542 542 777).

Zároveň Vás chci požádat o zaslání výstupů Meziresortní pracovní skupiny k řešení problematiky sociálně zdravotního pomezí, o kterých se ve svém vyjádření z 26. 11. 2015 zmiňujete. Považuji je za nezbytné pro formulaci systémových doporučení plynoucích ze systematických návštěv léčeben dlouhodobě nemocných, na které nyní pracuji.

S pozdravem

Mgr. Anna Š a b a t o v á, Ph.D., v. r.
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Vážená paní
Mgr. Michaela Marksová
ministryně
Ministerstvo práce a sociálních věcí
Na Poříčním právu 1/376
128 01 Praha 2